

Porez na dodatu vrijednost – PDV

I Uvod

Porez na dodatu vrijednost (PDV) je opšti porez na potrošnju, obračunava se i plaća u svim fazama prometa oporezivih proizvoda, odnosno oporezivih usluga.

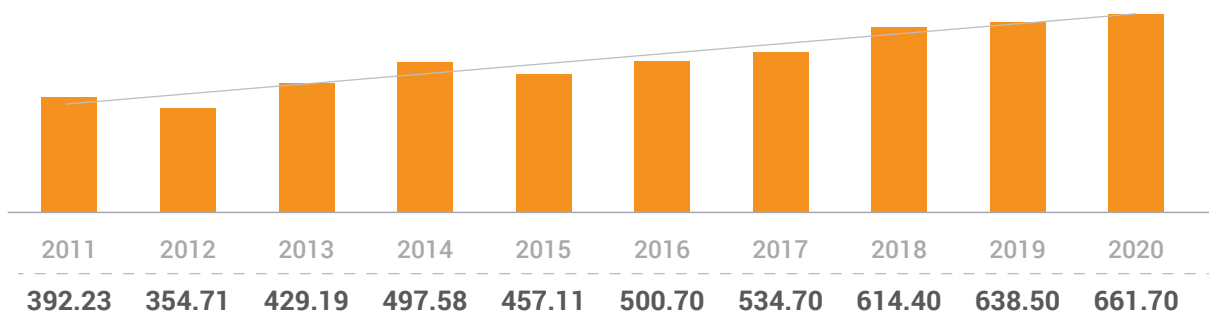
- **Opšta stopa** - PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 19 % od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda.
- **Snižena stopa** - PDV se obračunava i plaća po stopi od 7 % kod prometa osnovnih proizvoda za ljudsku ishranu (hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer); lijekova i medicinskih sredstava; udžbenika, knjiga i nastavnih sredstava, usluga smještaja; vode za piće (osim flaširane); dnevne i periodične štampe (osim štampe koja većim dijelom uključuje reklamne sadržaje); usluga javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga; usluga javne higijene; pogrebnih usluga i proizvoda; autorskih prava i usluga iz oblasti obrazovanja, književnosti i umjetnosti; autorskih prava iz oblasti nauke i umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta; usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zoološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe; usluga upotrebe sportskih objekata u neprofitne svrhe; servisnih usluga koje se pružaju u marinama; hrane za životinje, sredstava za ishranu bilja, sredstava za zaštitu bilja, sjemenskog i sadnog materijala i živih životinja. **Snižena stopa od 7 % se obračunava i plaća na usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u hotelima sa najmanje četiri zvjezdice u Sjevernom regionu, odnosno sa najmanje pet zvjezdica u Središnjem i Primorskom regionu.**

Zakon o porezu na dodatu vrijednost donesen je 2003. godine a do 2006. godine postojala je **jedinstvena stopa PDV-a i iznosila je 17%** kada se uvodi snižena stopa od 7% za određeni broj proizvoda i usluga koje su od značaja za životni standard građana.

Sredinom 2013. godine **povećana je opšta stopa PDV sa 17% na 19%** a povećanje stope odnosilo se na zaustavljanje daljeg pogoršanja indikatora fiskalne stabilnosti, u prvom redu povećanja javnog duga, koji je posledica višegodišnjeg budžetskog deficita, odnosno nesklada između javnih prihoda i javnih rashoda.

U 2017. godini, **uvedeno je oporezivanje računarske opreme po opštoj stopi od 19%** (ranije oporezivano po sniženoj stopi od 7%).

II Trend kretanja prihoda od PDV-a 2011 – 2020 i njihovo učešće u tekućim prihodima budžeta¹

(iznosi su prikazani u mil €)

	2011	2012	2013
I- Tekući prihodi	1.124,13	1.115,51	1.228,27
II - PDV	392,23	354,71	429,19
Učešće II/I	34,89%	31,80%	34,94%
STOPE	17% i 7%		

	2014	2015	2016	2017
I- Tekući prihodi	1.339,59	1.312,18	1.470,80	1.578,27
II - PDV	497,58	457,11	500,70	534,70
Učešće II/I	37,14%	34,84%	34,04%	33,88%
STOPE	19% i 7%			

	2018	2019	2020
I- Tekući prihodi	1.699,71	1.751,85	1.805,18
II - PDV	614,40	638,50	661,70
Učešće II/I	36,15%	36,45%	36,66%
STOPE	21% i 7%		

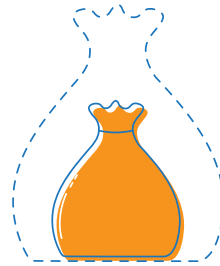
(iznosi su prikazani u mil €)

¹ Podaci za period 2017 – 2020 preuzeti su iz Predloga fiskalne strategije koju u skladu sa članom 17 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti donosi Skupština Crne Gore. Podaci za period 2011 – 2015 preuzeti su iz Zakona o završnom računu budžeta Crne Gore (2011 - 2015) dok su podaci za 2016 godinu preuzeti iz Nacrta zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2016. godinu.

III Prihodi od PDV-a po osnovu povećanja stope sa 19% na 21%

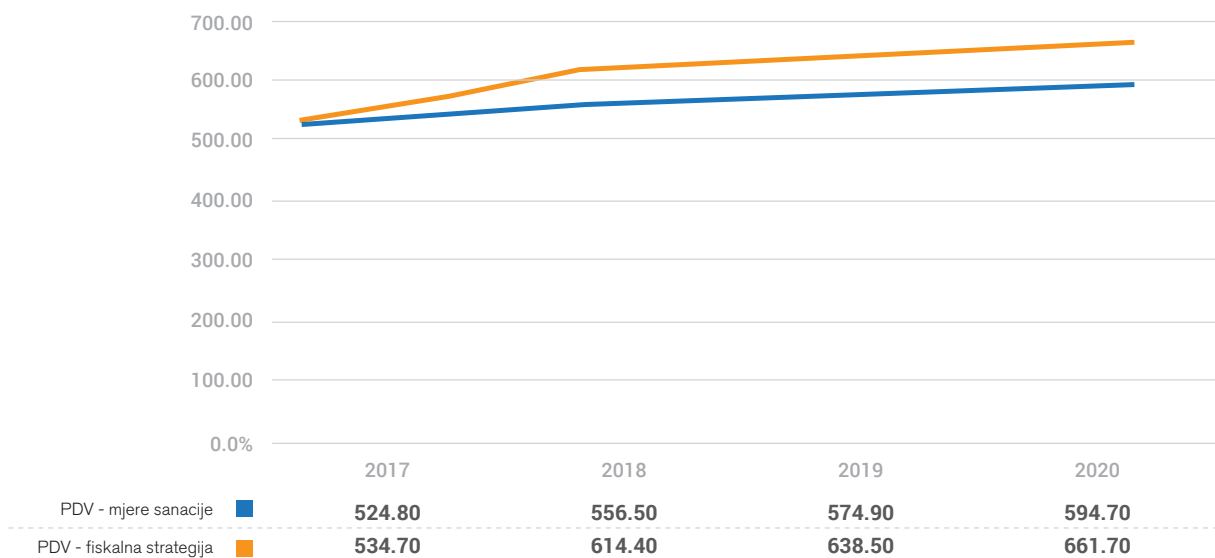

**STOPA
PDV-a 21%**

Rast budžetskih
prihoda u 2018
42,8 mil €

IV Prihodi od PDV-a - mjere sanacije budžetskog deficita 2017 - 20212 vs Fiskalna strategija

(iznosi su prikazani u mil €)

Rezultat povećanja prihoda od PDV-a u datoj tabeli odnosi se na povećanje stope za 2 procentna poena, povećanje prihoda od PDV-a po osnovu povećanja akciza kao i povećanje prihoda po osnovu bolje naplate zaostalog poreskog duga.

2 Skupština Crne Gore je razmatrala Predlog mjera sanacije budžetskog deficita i javnog duga uz Predlog zakona o budžetu za 2017. godinu u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

V PDV u Regionu

	Srbija	Hrvatska	Slovenija	BIH	Makedonija	Albanija	Kosovo
Opšta stopa	20%	25%	22%	17%	18%	20%	18%
Snižena stopa	10%	5% i 13%	9,5%	-	-	6%	8%

Zemlja	Snizena stopa PDV-a u zemljama regiona (u kojima postoji)
Srbija	10%- Osnovni prehrambeni proizvodi; komunalne usluge; turistički smještaj; kulturni događaji; dnevne novine; poljoprivredni proizvodi; udžbenici i nastavna sredstava.
Hrvatska	13%- Neke namirnice; snabdjevanje vodom (osim flaširane vode); novine (osim dnevno objavljenih novina sa manje od 50% reklamnog sadržaja); časopisi (časopisi koji nisu naučni časopisi sa manje od 50% reklamnog sadržaja); karte za koncerte; hotelski smještaj; restorani; određeni barovi, kafići i noćni klubovi; neka alkoholna pića. 5%- Neki prehrambeni proizvodi (uključujući hljeb, mleko i formulu za bebe); farmaceutski proizvodi (samo odobreni lijekovi propisani od strane ljekara); neka medicinska oprema; knjige (isključujući e-knjige); dnevne novine (sa manje od 50% reklamnog sadržaja); naučne časopise; pristup u bioskopima.
Slovenija	9,5%- namirnice; zalihe vode; farmaceutski proizvodi; medicinska oprema za osobe sa invaliditetom; unutrašnji putnički prevoz; knjige (isključujući e-knjige); novine i časopisi; kulturni događaji; socijalno stanovanje; renoviranje i popravaka privatnih stanova; čišćenje privatnih stanova; poljoprivredne potrepštine; restorani (priprema jela); hotelski smještaj; prijem na sportske događaje; korišćenje sportskih objekata; kremacije; sakupljanje domaćeg otpada; minorne popravke bicikala, odeće i posteljine za domaćinstvo, obuće i predmeti od kože; usluge kućne njege; frizerski saloni; bezalkoholna pića; unutar zajednice i međunarodni putnički prevoz putnika; rezano cvijeće i biljke za dekorativnu upotrebu i proizvodnju hrane; određeni materijal za nove zgrade; određeni građevinski radovi za nove zgrade.
Albanija	6%- Na smještajne jedinice u turističkoj industriji.
Kosovo	8%- Osnovni prehrambeni proizvodi, snabdjevanje vodom (osim flaširane vode); snabdjevanje električnom energijom, uključujući usluge prenosa i distribucije, sa centralnim grijanjem, sakupljanjem otpada i drugim tretmanom otpada; udžbenici i serijske publikacije; nabavka uključujući knjiženje knjiga iz biblioteka, letke i slične štampane materijale, dječije slikovnice, crteže i boje, muzički štampani tekstovi ili rukopisi, karte i sl, oprema za informacione tehnologije; snabdjevanje lijekovima, farmaceutskim proizvodima, instrumentima, medicinskim i hirurškim uređajima; medicinska oprema, ambulante, pomagala i drugi medicinski uređaji koji olakšavaju ili tretiraju nesposobnost isključivo za korišćenje od strane osoba sa invaliditetom, uključujući popravku takve robe i snabdjevanje vozilima za djecu.

VI Stopa PDV-a u zemljama članicama EU

Članica	Opšta stopa	Snižena stopa
Belgija	21%	6% i 12%
Bugarska	20%	9%
Češka republika	21%	10% i 15%
Danska	25%	-
Njemačka	19%	7%
Estonija	20%	9%
Irska	23%	9% i 13,5%
Grčka	24%	6% i 13%
Španija	21%	10%
Francuska	20%	5,5% i 10%

Članica	Opšta stopa	Snižena stopa
Hrvatska	25%	5% i 13%
Italija	22%	5% i 10%
Kipar	19%	5% i 9%
Letonija	21%	12%
Litvanija	21%	5% i 9%
Luksemburg	17%	8%
Mađarska	27%	5% i 18%
Malta	18%	5% i 7%
Holandija	21%	6%
Austrija	20%	10% i 13%

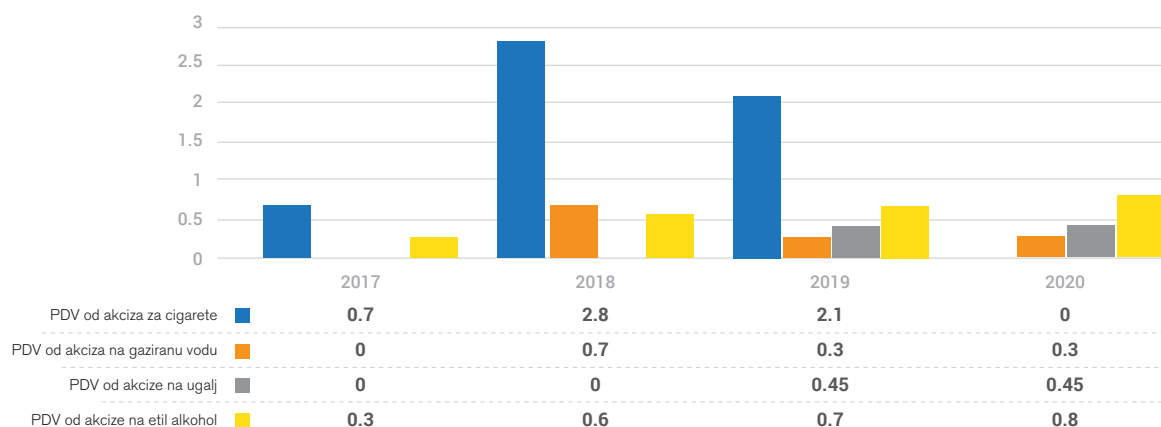
Članica	Opšta stopa	Snižena stopa
Poljska	23%	5% i 8%
Portugalija	23%	6% i 13%
Rumunija	19%	5% i 9%
Slovenija	22%	9,5%
Slovačka	20%	10%
Finska	24%	10% i 14%
Svedska	25%	6% i 12%
Velika Britanija	20%	5%

Prosječna opšta stopa PDV-a u EU

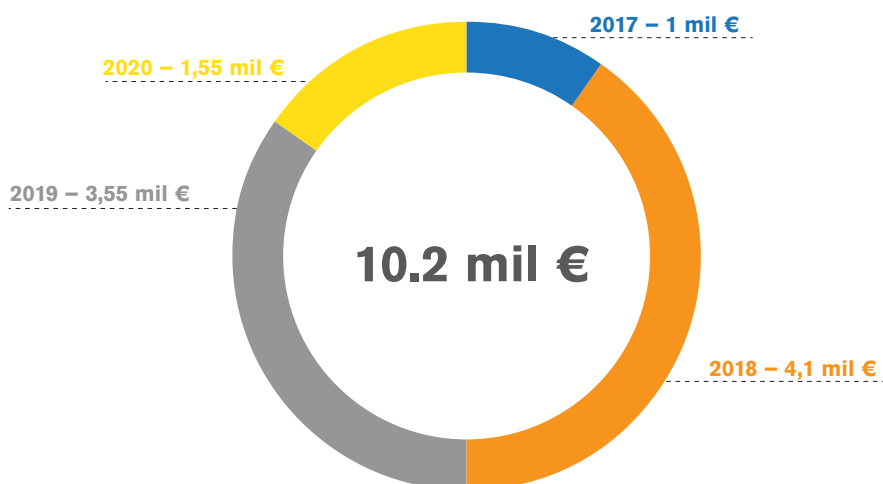
Neke države na određene usluge primjenjuju sniženu stopu nižu od 5% koja se naziva super sniženom stopom. Primjenjuje na usluge kao što su održavanje i prilagođavanje prevoznih sredstava za osobe s invaliditetom. (Republika Irska, Španija, Francuska, Italija i Luksemburg)

VII Prihodi od PDV-a po osnovu planiranog povećanja akciza

(iznosi su prikazani u mil €)

Prihodi od PDV-a na osnovu povećanja akciza 2017 - 2020

Pripremili: Goran Nikolić i Bojana Bulut
 Parlamentarna budžetska kancelarija
 pod pokroviteljstvom Vestminsterske fondacije za demokratiju
 Podgorica, jul 2017

Parlamentarna
budžetska
kancelarija

WESTMINSTER
FOUNDATION FOR
DEMOCRACY

O nama

Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore

Parlamentarna budžetska
kancelarija Skupštine Crne Gore, pod
pokroviteljstvom Vestminsterske fondacije
za demokratiju u Crnoj Gori,

email: pbk@skupstina.me,

adresa: Novaka Miloševa 8, Podgorica

Skupština Crne Gore i Vestminsterska fondacija za demokratiju (VFD) su 19. maja 2016. godine potpisale memorandum o razumijevanju u cilju formiranja Parlamentarne budžetske kancelarije (PBK), u sklopu dvogodišnjeg projekta koji VFD sprovodi uz podršku ambasade Velike Britanije u Podgorici.

Rad ove kancelarije usmjeren je na pružanje podrške poslanicima u vršenju parlamentarne kontrole budžeta. Po uzoru na praksu najrazvijenijih parlamenata, projektom se namjerava stvoriti stručno jezgro koje će omogućiti Skupštini Crne Gore da značajnije učestvuje u budžetskom ciklusu, a poslanicima da imaju na raspolaganju podršku prilikom analize i rasprave o ključnim budžetskim dokumentima i zakonima sa značajnim fiskalnim uticajem.